

Seat No	

BA (Economics) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Economics (Compulsory) Paper-I

VSCECO01101: Processing Cooperatives

Day and Date: Wednesday, 20/12/2023

Total Marks: 30

Time: 02.30 P.M. To 03.30 P.M

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

8

- 1 Maharashtra State Dairy Cooperative Federation is located at -----.
a) Pune b) Mumbai c) Kolhapur d) Nagpur
- 2 The main function of a processing cooperative societies is -----
a) Production b) Marketing c) Process d) Branding
- 3 Value of original product due to processing of agricultural produce -----.
a) Decreases b) Increases c) Remains constant d) None of these
- 4 Due to fluctuations in -----co-operative societies get into trouble
a) in foodgrain b) in sales c) in price d) in demand
- 5 Central Agricultural Minister is the chairman of .....
A) National Cooperative Development Board B) Maharashtra Cooperative Development Corporation
C) Non-Banking Financial Corporation D) None of these
- 6 Horticulture Department was started by Maharashtra Government in -----
a) 1985 b) 1990 c) 1981 d) 1995
- 7 Financial assistance is provided to farmers for fruit cultivation under the -----Scheme.
a) Integrated Rural Development b) Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee c)
Special Area Development Programmes d) Integrated Dryland Agriculture Development Programme
- 8 ----- Agri-Export Centers were established to increase the export of fruits from the state.
a) 9 b) 5 c) 11 d) 21

Q.2. Write short Notes (Two out of Three) .

10

- 1 Problems of Cooperative Dairy Societies in Maharashtra
- 2 Agricultural production and brand production
- 3 Chief Minister's Agriculture and Food Processing Scheme

Q.3 . Answer the following question on broad. (One out of two).

12

- 1 Write the definition of processing co-operative society and explain its characteristics.
- 2 Explain the problems of Horticulture industry in Maharashtra.

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

८

- 1 महाराष्ट्र राज्य दुग्ध सहकारी महासंघ ----- येथे आहे.
अ) पुणे ब) मुंबई क) कोल्हापूर ड) नागपूर
- 2 प्रक्रिया सहकारी संस्थेचे मुख्य कार्य ----- आहे.
अ) उत्पादन ब) विपणन क) प्रक्रिया ड) ब्रँडिंग
- 3 शेतमालावर प्रक्रिया केल्यामुळे मूळ उत्पादनाचे मूल्य -----
अ) कमी होते ब) वाढते क) स्थिर राहते ड) यापैकी नाही
- 4 ----- चढ उतारामुळे सहकारी संस्था अडचणीत येतात
अ) अन्नधान्यातील ब) विक्रीतील क) किंमतीतील ड) मागणीतील
- 5 केंद्रीय कृषिमंत्री ----- महामंडळाचे अध्यक्ष असतात
अ) राष्ट्रीय सहकारी विकास मंडळ ब) महाराष्ट्र सहकारी विकास महामंडळ क) बिगर -बँकिंग वित्तीय महामंडळ ड) यापैकी नाही
- 6 महाराष्ट्र शासनाने फलोत्पादन विभाग ----- मध्ये सुरु केला.
अ) १९८५ ब) १९९० क) १९८१ ड) १९९५
- 7 ----- योजनेखाली फळ लागवडीसाठी शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य दिले जाते.
अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास ब) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी क) विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम ड) एकात्मिक कोरडवाहू शेती विकास कार्यक्रम
- 8 राज्यातून फळांची निर्यात वाढावी यासाठी ----- कृषी - निर्यात केंद्राची स्थापना करण्यात आली.
अ) ९ ब) ५ क) ११ ड) २१

Q.2.टीपा लिहा. (तीन पैकी कोणतेही दोन).

१०

- 1 महाराष्ट्रातील सहकारी दुग्ध संस्थांच्या समस्या
- 2 कृषी उत्पादन आणि ब्रॅंड निर्मिती
- 3 मुख्यमंत्री कृषी व अन्न प्रक्रिया योजना

Q.3.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१२

- 1 प्रक्रिया सहकारी संस्थेची व्याख्या लिहून वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 2 महाराष्ट्रातील फलोद्योगासमोरील समस्याचे वर्णन करा.

*****

Model Answer Paper

BA (Economics) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023 Page 2

Economics (Compulsory) Paper-I VSCECO01101: Processing Cooperatives

Day and Date:,
Time: To

Total Marks: 30

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

1 महाराष्ट्र राज्य दुग्ध सहकारी महासंघ ----- येथे आहे.

अ) पुणे ब) मुंबई क) कोल्हापूर ड) नागपूर

Option 2

2 प्रक्रिया सहकारी संस्थेचे मुख्य कार्य ----- आहे.

अ) उत्पादन ब) विपणन क) प्रक्रिया ड) ब्रँडिंग

Option 3

3 शेतमालावर प्रक्रिया केल्यामुळे मूळ उत्पादनाचे मूल्य -----

अ) कमी होते ब) वाढते क) स्थिर राहते ड) यापैकी नाही

Option 2

4 ----- चढ उतारामुळे सहकारी संस्था अडचणीत येतात

अ) अन्नधान्यातील ब) विक्रीतील क) किंमतीतील ड) मागणीतील

Option 4

5 केंद्रीय कृषिमंत्री ----- महामंडळाचे अध्यक्ष असतात

अ) राष्ट्रीय सहकारी विकास मंडळ ब) महाराष्ट्र सहकारी विकास महामंडळ क) बिगर -बँकिंग वित्तीय महामंडळ ड) यापैकी नाही

Option 1

6 महाराष्ट्र शासनाने फलोत्पादन विभाग ----- मध्ये सुरु केला.

अ) १९८५ ब) १९९० क) १९८१ ड) १९९५

Option 3

7 ----- योजनेखाली फळ लागवडीसाठी शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य दिले जाते.

अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास ब) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी क) विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम ड) एकात्मिक कोरडवाहू शेती विकास कार्यक्रम

Option 1

8 राज्यातून फळांची निर्यात वाढावी यासाठी ----- कृषी - निर्यात केंद्राची स्थापना करण्यात आली.

अ) ९ ब) ५ क) ११ ड) २१

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (तीन पैकी कोणतेही दोन).

1 महाराष्ट्रातील सहकारी दुग्ध संस्थांच्या समस्या

Ans:

2 कृषी उत्पादन आणि ब्रँड निर्मिती

Ans:

८

१०

3 मुख्यमंत्री कृषी व अन्न प्रक्रिया योजना

Ans:

4 मुख्यमंत्री कृषी व अन्न प्रक्रिया योजना

Ans:

Q.3.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

Page 3
१२

1 प्रक्रिया सहकारी संस्थेची व्याख्या लिहून वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

2 महाराष्ट्रातील फलोद्योगासमोरील समस्याचे वर्णन करा.

Ans:

*****

